

θέλει νὰ διαβάξει «Πατρίδα», ἃς ἀγοράζει «Καθημερινή», καὶ κεῖνοι πού θέλουνε νὰ διαβάζουνε σήμερον τὴν παλιὰ «Καθημερινή», ἃς παίρνουνε «Πατρίδα».

Κάποια βραδινὴ ἑφημερίδα ἔγραψε πὼς ἡ Κυβέρνησις ἔπαψε τὸν κ. Πολέμη ἀπὸ τῆ θέσης τοῦ Γραμματέα τοῦ Πολυτεχνείου, γιατί δὲν εἶναι, λέει, καλὸς ποιητής. Ὅμως, ἂν ἀληθινὰ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀγαποῦσε τὴν τέχνη καὶ τὴν ποίησι, ὅχι μόνο δὲ θὰ ἔπαυε τὸν κ. Πολέμη, μὰ θὰ τὸν διώριζε τουλάχιστο σὲ δυὸ τρεῖς θέσεις ἀκόμα, γιὰ νὰ μὴν τοῦ μένει μήτε δευτερόλεπτο σ' ὅλο τὸ μερονύχτι γι ἄλλη δουλειά.

Λίγοι θὰ ξαίρουνε πὼς στὸ Πανεπιστήμιον, ἀνὰ μέσον σὲ τόσες ἄλλες ἔδρες, ἔχουμε καὶ μιὰ γιὰ τὴ «δικαιωμώδησι τῆς παιδαγωγικῆς».

Ὁ γιατρός καὶ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Ζαῖμης ἔπαψε τοὺς ποιητὰς Γρυπάρη, Δροσίνη καὶ Πολέμη, ἀπὸ συναδερφικῆ ἀντιζηλίας. Θέλει μονάχα αὐτός, καὶ κανένας ἄλλος, νὰ θεραπεύει... τὶς Μούσες.

Τὰ «Γυμνά»,— συλλογὴ ἀπὸ ποιήματα,— τοῦ ποιητῆ καὶ φίλου μας κ. Ἀγγελου Δόξα, ἐνῶ εἶναι ἀπελπιστικὰ παραντυμένα, εἶναι μαζὶ καὶ τέλει γυνὴ ἀπὸ ποίησι.

Μαζὶ μὲ τοὺς διάφορους ποιητὰς καὶ λογοτέχνες, πού παυτήκαμε ἀπὸ διάφορες δημόσιες θέσεις, παύηκε κ' ἓνας μὴ λόγιος καὶ μὴ ποιητής, πού ὡστόσο, καθὼς Κ α ρ χ α ρ ί α ς, ὅπως καὶ λεγότανε, καταβρόχθισε δυὸ ντουζίνες δημόσιες θέσεις.

ΠΙΚΡΑΓΚΑΘΗΣ

## ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

### ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— Μιὰ καλὴ μετάφρασις, λέει ὁ Λασκαράτος στοὺς «Στοχασμούς» του, εἶναι τὸ δυσκολώτερον πρᾶμα. Ἔτσι, μπορούμε νὰ ποῦμε ἀνεπιφύλακτα, πὼς ἡ κ. Κλεοπάτρα Ε. Εὐστρατιάδου, μεταφράζοντας τὰ «Ρωσσικὰ παραμύθια καὶ ἱστορίες», ἀπὸ τὰ Ρωσσικά, βρίσκειται μέσα στὸν ἀφορισμὸ τοῦ Λασκαράτου. Ἡ φράσις της εἶναι ζωντανή, δλοζώντανη, ἡ γλῶσσα της σχεδὸν κανονικὴ δημοτικὴ, καὶ μόνο ἡ ὀρθογραφία της λίγο μπαγιάτικη. Σήμερον λ.χ. κανένας δὲ γράφει μὴδ, οὔτε πεῖδ οὔτε τέτια περὶττά πρᾶματα.

— Ὁ Ἑκκλησιαστικὸς ποιητὴς κ. Γ. Δούρας ἔβγαλε σ' ἓνα καλλιτεχνικὸ βιβλιαράκι τὰ «Πίστᾶ» του, μιὰ σειρὰ ἀπὸ καλοδουλεμένα σονέττα. Κρῖμα μονάχα πού τὸ θέμα τους εἶναι ἀπελπιστικὸ — ἀπελπιστικώτατο... ἕως θανάτου. Νέος εἰκοσιπέντε περίπου χρονῶν, πού νὰ γράφει ὁμορφους στίχους, πού νὰ παίζει κι ὁμορφα βιολί, κι ἀντὶ νὰ ρήγνεται δλόφυχα στὴ ζωὴ καὶ νὰ τραγουδάει τὰ καινούρια, τὰ μοντέρνα ἰδανικά,—νὰ ζώνεται τῇ ζωῇ, νανάθει τὸ λυχνάρι καὶ νάκαρτερεῖ τὸ θάνατο.

νάνοῖξαι θύρα γάμου  
καὶ νὰ προβάλλει ὁ ἄφρατος Νυμφίος, κατὰμπροστά  
(του !!)

Τί κρῖμα, Θε μου, τί κρῖμα !

### ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— Τὰ Ρωσσικὰ Γράμματα στὸ Παρίσι — Τὸ καινούριο βιβλίον τοῦ Ζὰν Φινὸ.

— Φεύγοντας οἱ Ρῶσοι ἀπὸ τὸν Μπολσεβικικὸ κίντυνο, καταφύγανε πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς στὴ Γαλλία, πού ἔτσι εὐτύχησε νὰ φιλοξενήσῃ ἀρκετοὺς Ρώσσους λογοτέχνες καὶ ποιητὰς, καὶ νὰ γνωριστῇ ἀπὸ σιμώτερα μὲ τὰ Ρωσσικὰ γράμματα. Τώρα τελευταῖα λ.χ. ὁ κ. Ντιόνεο, πού ὡς τώρα ἔχει δώσει πολλὰ φιλοσο-

φικά καὶ πολιτικά βιβλία, τύπωσε ἓναν τόμον ἀπὸ δέκα διηγήματα καθαρῶς φιλολογικά. Ἄν καὶ τὸ κάθε διηγήμα εἶναι ἀνεξάρτητο, σ' ὅλα ὅμως φανερῶνται ὁ ἴδιος ἥρωας, ὁ Μπόσκο, ἀπελπισμένος Ρῶσος, πού, πεταγμένος ἀπὸτομα ἀπὸ τὰ γεγονότα στὸ κέντρο τοῦ πολιτισμοῦ, δὲν προσανατολίζεται καὶ ἰόσου εὐκόλως μὲ τὴ νέα του ζωὴ. Τὸ καλύτερον ἀπ' αὐτὰ τὰ διηγήματα εἶναι τὸ Arbiter elegantiarum. Ὅλα ὅμως διαβάσκονται μὲ ἐνδιαφέρον, μ' ὅλες τὶς λίγο κουραστικὰς μακρότητες καὶ τὶς μικρὰς ἀτέλειες τους.

— Ὁ κ. Ζὰν-Φινὸ, μ' ὅλη τὴν ἀδεαυότητα τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, δὲ χάνει τὴν καλὴν του διάθεσι, κι ὅχι μόνο δὲν ἀπελπίζεται, ἀλλὰ εἶναι κ' αἰσιόδοξος. Φανταστεῖτε πὼς μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἀνακάτεμα βλέπει πὼς «τὸ καλὸ μεγαλώνει καὶ προοδεύει». Νά, μερικὰ ἀπὸ τὰ λόγια του, πού εἶναι καὶ τὸ τέλος τῆς μελέτης του : «Μουτσούνης γιὰ τὶς γυναῖκες καὶ τοὺς ἄλλους δαιμόνους». — «Τὰ δυὸ εἶδη τοῦ δικαίου πού θὰ βασιλεύουνε δῶ κι ὁμπρὸς στὸν κόσμον θάναι ἡ ἀνύψωσι τῆς γυναίκας στὸ ἴδιο ἐπίπεδο μὲ τὸν ἄντρα κ' ἡ ἀδελφότης ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ χρῶμα τους καὶ τὴ θρησκεία. Ἄν ἐλπίσουμε πὼς τὰ δυὸ αὐτὰ δίκαια θὰ βροῦνε τὴ θέσι πού τοὺς ἀνήκει στὴ γῆ, τότε πρέπει νὰ εἴμαστε βέβαιοι γιὰ τὸ μέλλον τῆς Προόδου». Στὸ βιβλιαράκι του αὐτὸ ὁ κ. Φινὸ, ψυχολογώντας τὴ γυναῖκα, συμβουλεύει ὅ,τι δῶ καὶ κάμποσον καιρὸ συμβούλεψε κι ὁ «Νουμάς» στὰ «Φαινόμενα καὶ Πράγματα». Δηλ. πὼς ἀφοῦ ὁ ἄντρας ἀπότυχε στὸ ἔργο του νὰ ἀδελφώσῃ τὸν κόσμον, ἃς δοκιμάσουμε καὶ τὴ διοίκησι τῶν γυναικῶν, μήπως κ' ἔτσι, ἀλλάζοντας τὸ γούρι, καθὼς λένε, κατορθώσουν ἐκεῖνες νὰ μᾶς βγάλουν «ἀπ' τὸ φοβερὸ ἀδιέξοδο στὸ ὁποῖο μᾶς ἔρρηξε ἡ ἀναξιοσύνη τῶν συντρόφων τους».

GRAZ.

χρειάζεται στο σημείο αυτό μεγάλη προσοχή για να μὴν ξεπέσει σὲ συνηθισμένο προπαγανδιστικό κήρυγμα.

Ὁ «Γήταυρος» εἶναι τὸ πρῶτο δημιούργημα τῆς Ρωμαϊκῆς σοσιαλιστικῆς λογοτεχνίας. Μὲ τὸ ἔργο αὐτὸ ὁ κ. Γκόλφης δὲ στάθηκε μόνον ὁ πρῶτος κοινωνικὸς ἀπόστολος στὸν τόπο μας, παρὰ μᾶς ἔδωκε καὶ ἓνα ἀληθινὸ δράμα, βασισμένο πάνω στοὺς κανόνες τῆς τέχνης, ζωογονημένο ἀπὸ μιὰ θαυμάσια, δροσάτη, ἀντίρρηση κοινωνικῆς προῆς. Ὁ κ. Γκόλφης, πολὺ νέος σὰν ἔγραφε τὸ «Γήταυρος», ἔδειξε στοὺς νέους τὸ δρόμο πού εἶχανε νὰκολουθήσουνε. Ἄν αὐτοὶ δὲ θελήσανε ἢ δὲν μπορέσανε νὰ τὸν ἀκολουθήσουνε, κρίμα στοὺς νέους. Ὅσο γιὰ τοὺς ἐργάτες, πού σήμερα δὲν περιορίζονται, ὅπως ὁ Σταῦρος, νὰ ζητήσουνε ἐλάττωση τῶν ὥρων τῆς δουλειᾶς, παρὰ ἐπιδιώκουνε τὴν κατάκτησιν τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας γιὰ νὰ πραγματοποιήσουνε καὶ αὐτοὶ μὲ τὴ σειρά τους τὴν ἱστορικὴ τους ἀποστολή, αὐτοὶ ὡς μὴν ξεχνᾶνε ἐκείνους, πού σὲ ἐποχὴ γενικῆς ἀδιαφορίας καὶ ἀπονείας, ὑψώσανε πρῶτοι τὴ φωνή, γιὰ νὰ τόνίσουνε τὰ δικαιώματα τῆς τάξεως τους.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

### ΣΟΛΟΙΚΙΣΜΟΙ ΕΠΙΣΗΜΟΙ

Ὅσο καὶ ἂν εἴμαστε συνηθισμένοι μὲ τὸ τραγελαφικὸ λεχτικὸ τῶν κυβερνητικῶν ἐγγράφων, ὁμολογοῦμε πὼς δὲν περιμέναμε τέτιο σόλοικο καὶ ἀπειρόκαλο κατασκευάσμα, καθὼς τὸν ἐναρχτήριο λόγο τῆς Βουλῆς, πού συναρμολόγησε ἡ ἐνωμένη ἡμιμάθεια τῶν ὑπουργῶν.

Σολοικισμοὶ εἶναι οἱ ἑξῆς :

1. *Τῶν χωρῶν τῶν ἀρετῶν ἀνακτησασθῶν τὴν ἐλευθερίαν του.* Ἐπρεπε *τὴν ἐλευθερίαν των.*
2. *Τὰ ὄρια χαράσσονται ἐκ τῶν γεγονότων.* Ἐπρεπε *ὕπὸ τῶν γεγονότων.*
3. *Μίσσηγηθήσεται.* Βαρβαρότατο. Ἐπρεπε *εἰσηγήσεται.*
4. *Εἰσηγηθήσεται τῶν μέτρων.* Ποῦ βρέθηκε ἀφτὴ ἡ γενική; Εἶναι γνωστὸ πὼς κάθε ἀστοχειώτος καταφρονεῖ τὴν αἰτιατικὴ ὡς φτωχὴ καὶ καθημαξενμένη (ἔτσι, νομίζουμε, ἔλεγε τὰ συνηθισμένα ὁ μακαρίτης Κόντος). Μιὰ φορὰ λάβαμε ἓνα γράμμα μὲ, ἀπάνου κάτου, τέτια σύνταξη: Λαμβάνομεν τῆς τιμῆς καὶ πληροφοροῦσωμεν ὑμῶν ὅτι ἀνεγνώσαμεν τῶν διβλίων ὑμῶν σὺν πολλῇς εὐχαριστήσεως κτλ.
5. *Ἀπροσκόπτως.* Ἐπρεπε *ἀπροσκόπως.*
6. *Τῶν κοινῶν ἡμῶν καὶ τῶν Συμμάχων συμφερόντων.* Ἐπρεπε *ἡμῶν καὶ τοῖς Συμμάχοις.*
7. *Ἐπισπᾶσει τὴν πεποίθησιν.* Ἐπρεπε *ἐπισπάσεται.*
8. *Καθιστῶσιν ἐγκαρδίους σχέσεις.* Ἐπρεπε *ἐγκαρδίους τὰς σχέσεις.*

Ἐννοεῖται πὼς, ὅταν ὁ μισογραμματισμένος καταπιάνεται νὰ ἑλληνίσῃ τόσο βαθιά, εἶναι ἀναπόφευγο νὰ πέσει καὶ σὲ ἀπειροκαλία, du sublime au ridicule. Γιατὸ μᾶς ξεφούρτισαν καὶ τὰ ἀνακτισασῶν καὶ συνηχισασῶν (!) καὶ μερικὰ ἄλλα.

Τώρα ὅμως ἔρχεται καὶ ἓνα ἀρκετὰ σοβαρὸ ζήτη-

μα. Ἄφτοι οἱ κύριοι, οἱ συντάχτες τοῦ ἐναρχτηρίου λόγου, εἶναι νὰ καταπιαστοῦν τὸ εκπαιδευτικὸ ζήτημα. Πὼς θὰν τὸ κατορθώσουν, ἀφοῦ δὲν ἔχουν ἰδέα τῆς ἰδέας ἀπὸ γράμματα; Ἄς ἐλλίσουμε πὼς θὰ βάλλει τὸ χέρι του (ἂν ἔχει) τὸ ἅγιον πνεῦμα.

Α. Π.

### ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀκούσθηκε τελευταία στὸ φιλολογικὸ κόσμον, πὼς τὸ Ἀριστεῖο γιὰ τὰ Γράμματα, τούτη τὴ χρονιά, θὰ τὸ πάρει καὶ πάλι ποιητῆς. Ψιθυρίστηκε μάλιστα, πὼς ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη στὴν Ἀκαδημίαν ν' ἀντιπροσωπεύεται καὶ ἡ σάτυρα, οἱ γνώμες πέφτουνε στὴν ἐκλογὴ τοῦ ὑποφαινόμενου. Ἔτσι, γιὰ νὰποφύγουμε τέτοια δυστυχία, προσβολὴ καὶ συμφορά, ἐμεῖς, ὁ Πικραγκάθης, ἀναγκάζομαστε γιὰ τὴν ὥρα νὰ πάψουμε νὰ γράφουμε τὰ ἐπιγράμματά μας σὲ στίχους, καὶ περιορίζομαστε στὴν ἀκόλουθη πεζολογία.

Οἱ ἱμπεριαλιστὲς τῆς Εὐρώπης, σὰ χρειαστήκανε τὶς λαϊκὲς μάζες γιὰ τὸ μεγάλο μακελῖο, τοὺς εἶπαν πὼς ὁ πόλεμος γίνεται γιὰ δημοκρατικὰ ἰδεώδη. Ἔτσι καὶ σὲ μᾶς, οἱ ὁπαδοὶ τῆς μιχτῆς γλώσσας, σὰ χρειαστήκανε, μὲ κάθε θυσία, ν' ἀποκτήσουνε κοινὴ γνώμη, πού νὰ τοὺς ἀκολουθεῖ, (ἀδιάφορο ἂν δὲν τὸ καταφέρανε), εἶπαν πὼς ὁ ἀγὼνας τους γίνεται γιὰ «δημοκρατοποίηση τῆς παιδείας».

Τὸ τ'Εθνικὸ Ἀριστεῖο τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Τεχνῶν κατάντησε τὸ χρυσὸ γαλόνι τῆς φιλολογικῆς ἀποστρατείας. Ἀπαράλλαχτα σὰν τὸ γαλόνι τοῦ ὑποστράτηγου στοὺς γεροσυνταγματάρχες, πού φεύγουν ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία γι ἀνικανότητα.

Στὶς παλιὲς θεατρικὲς παράστασεις, ὕστερ' ἀπὸ ἓνα περιπετειώδικο καὶ λιγωμένο δράμα, βάζανε κατόπι, γιὰ στερεὴ ἐντύπωση, καὶ μιὰ ξεκαρδιστικὴ κωμωδία. Ἔτσι καὶ ὁ γνωστὸς συγγραφεὺς κ. Τυμφηστός, στὸ τελευταῖο του ἐρωτικὸ ρομάντζο: «Ἡ ὥρα τῶν Πέραν» ἔβαλε στὸ τέλος, ἀντὶς γιὰ κωμωδία, ἓνα γλωσσολογικὸ ἐπίλογο.

Μὲ τὴν τελευταία πολιτικὴ μεταβολή, ἔγινε καὶ ἡ ἀκόλουθη ἀλλαγὴ. Ἡ ἐφημερίδα «Πατρίδα» ἐνῶ προηγουμένως ἔβρισκε ὅλα τὰ πάντα ὠραία, θαυμαστά, ἔξοχα καὶ ὑπέροχα, τώρα τίποτα, συστηματικὰ, δὲν τῆς ἀρέσει. Κι ἀντίθετα ἡ ἐφημερίδα «Καθημερινή», ἐνῶ προηγουμένως εἶχε τὸ καθεστὶ φοβερό, τρομερό, τυραννικὸ καὶ ἀπαίσιο, τώρα ὅλα τὰ πάντα, συστηματικὰ, τῆς ἀρέσουνε... Γιὰ ὅσους δὲν μποροῦν νὰ ξεδιαλύνουν τὸ μυστήριον, κάνουμε τὴν ἀκόλουθη ἀποκάλυψη. Ὑστερ' ἀπὸ τὶς ἐκλογάς, ὅλοι οἱ συντάχτες τῆς «Πατρίδας», πού εἶχαν συνηθισμένοι νὰ γράφουν ἐνθουσιαστικὰ θούρια καὶ δοξαστικὰ τροπάρια, μετατεθῆκανε στὴ σύνταξη τῆς «Καθημερινῆς», καὶ οἱ συντάχτες τῆς «Καθημερινῆς» συνηθισμένοι νὰ κλαῖνε καὶ νὰ θρηνηλοῦνε ὀλοένα, πήγαν στὴ σύνταξη τῆς «Πατρίδας». Ἔτσι τὰναγνωστικὸ κοινὸ πού